

**Alena Adamíková, Robert Bielik, Helmut Bistika, Lenka Černota (CZ),
Pola Dwurnik (PL), Tomáš Džadoň, Jarmila Sabová Džuppová,
Matej Fabian, Jana Farmanová, Andrew Ellis Johnson (USA),
Tomáš Klepoch, Jaroslav Malík (CZ), Ol'ga Paštéková, Jozef Pilát,
Matej Rosmány, Adam Šakový, Michaela Šuranská, Ján Triaška,
Marc Vilallonga (ES), Ján Zelinka**

Medzinárodný projekt **Human Animal II. / Vlk sýty, ovca celá, prasa vysmiate** nadväzuje na výstavu s animálnou tematikou *Human Animal I. / Najbližší príbuzní: Opica – Pes – Mačka*, uvedenú v Galérii umelcov Spiša v r. 2021. Projekt je prezentovaný v rámci dramaturgického cyklu *Téma* a z verejných zdrojov je podporený Fondom na podporu umenia.

Výstava sa zaoberá človekom ako integrálnou súčasťou živočíšnej ríše a mapuje trojicu zvierat (vlk – ovca – prasa) úzko spätú nielen s lokálnou agrárnou tradíciou, ale aj s pridruženými symbolickými, mytologickými a náboženskými významami. Diela 20-tich autorov z 5-tich krajín (CZ, ES, PL, USA) sú vtipno-vážnou reflexiou historických, lokálnych, ale aj globálnych skúseností, predstáv a predsudkov spätých s ovcou, vlkom a prasaťom. Aj keď šírka rôznorodých pohľadov tému nevyčerpáva, zostavuje zaujímavú mozaiku symbolických obrazov ľudského vnímania blízkych druhov. Musíme si uvedomiť, že to, ako sa k zvieratám správame, ako ich hodnotíme a aké vlastnosti im priradíme, je výsledkom našich antropocentrických postojov, ktoré sú často hluché k utrpeniu tých, ktorí nemajú hlas.

Do polovice minulého storočia bolo Slovensko prevažne agrárnou krajinou. Trojica zvierat (vlk – ovca – prasa) tak v živote ľudí zaujímala dôležitú úlohu a to v pozitívnom, ako aj v negatívnom zmysle. Kým vo vzťahu vlk – ovca môžeme čítať protiklad čierna – biela, dobro – zlo; prasa, napriek svojej užitočnosti a zaznáwanej vysokej inteligencii, zaujíma v ľudských mysliach ambivalentnú rolu.

Ovca patrí medzi prvé domestikované zvieratá a zohrala dôležitú úlohu pri vývoji civilizácie. Je tiež mimoriadne dôležitým symbolom v kresťanstve, čo súvisí najmä s charakteristikou poddajnosti a poslušnosti. Ovca sa nevzpiera, nebráni sa ruke s nožom, zabúda (?) na príkoria spôsobené človekom. Kristus je baránkom božím a zároveň pastierom spoločenstva veriacich. **Vlk**, ktorý je nebezpečný (nielen) pre ovce, bol historicky považovaný prevažne za negatívne, niekedy až diabolské znamenie. Je nepredvídateľný, útočí na zabehnutý spôsob života a dobré mravy. Slávne latinské príslovie hovorí: „Homo homini lupus est.” (Človek človeku vlkom). Táto veta poukazuje na agresívnu a primárne nepriateľskú povahu človeka, ktorá sa skrýva pod nánosmi kultúry a slušnej výchovy. Zviera, ktoré je nerozlučne späté s predstavou dekadencie, rozkoše, hojnosti až obžerstva, je **prasa**. V Orwellovej Zvieracej farme, 1945 sú ošípané najviac podobné človeku, nielen svojou inteligenciou, ale aj chamtivosťou a túžbou po moci. Pôvodné heslo „Všetky zvieratá sú rovné” sa mení na „Všetky zvieratá sú si rovné, ale niektoré sú si rovnejšie”.

Mgr. art. Katarína Balúnová, ArtD.,
kurátorka výstavy

téma
theme

**Alena Adamíková, Robert Bielik, Helmut Bistika, Lenka Černota (CZ),
Pola Dwurnik (PL), Tomáš Džadoň, Jarmila Sabová Džuppová,
Matej Fabian, Jana Farmanová, Andrew Ellis Johnson (USA),
Tomáš Klepoch, Jaroslav Malík (CZ), Ol'ga Paštéková, Jozef Pilát,
Matej Rosmány, Adam Šakový, Michaela Šuranská, Ján Triaška,
Marc Vilallonga (ES), Ján Zelinka**

The international project **Human Animal II. / The wolves are full, the sheep are safe, the pigs are laughing** follows on from the animal-themed exhibition *Human Animal I. / Next of Kin: Ape – Dog – Cat* which was held at the Gallery of Spiš Artists in 2021. The project is presented as part of the *Theme* dramaturgical cycle of exhibitions and is supported by the Slovak Arts Council.

The exhibition examines humankind as an integral element of the animal kingdom and maps a trio of animals (the wolf – the sheep – the pig) which are connected not only with local agrarian traditions but also with associated symbolic, mythological and religious meanings. Works by twenty artists from five different countries (CZ, ES, PL, USA) are a wry but serious reflection of the historical, local and also global experiences, ideas and prejudices associated with the wolf, the sheep and the pig. While the sheer breadth of various perspectives on this topic is inexhaustible, the exhibition compiles a fascinating mosaic of symbolic images of human perception of their closest species. We must be aware of how our behaviour towards animals, how we judge them and the attributes which we assign to them is a result of our anthropocentric approach which is often blind to the suffering of those who lack a voice of their own.

Until the middle of the last century Slovakia was a predominantly agrarian country, and the trio of animals (the wolf – the sheep – the pig) played important roles in human life, either in a positive or a negative sense. While the wolf – sheep relationship can be read as a opposition between black and white, between good and evil, the pig has a more ambivalent role in human thinking despite its usefulness and its perceived high intelligence.

The **sheep** was among the first animals to be domesticated by humankind and played a key role in the development of civilization. It is also an immensely important symbol in Christianity and is particularly associated with the characteristics of docility and meekness. The sheep never resists; it makes no effort to defend itself against the knife in the hand and forgets (?) the discomforts to which humankind subjects it. Christ is both the Lamb of God and the Good Shepherd who leads his flock of believers. The **wolf**, a danger to sheep and others, has historically been considered in an overwhelmingly negative, sometimes even diabolical light. It is unpredictable; it attacks our settled way of life and our good intentions. As the famous Latin saying goes, "Homo homini lupus est" (Man is wolf to man), a phrase which reveals the aggressive and primarily hostile nature of man which lurks beneath the thin veneer of culture and polite behaviour. The animal which is inextricably linked to decadence, pleasure, excess and gluttony is the **pig**. In Orwell's 1945 novel *Animal Farm*, pigs are depicted as being most like man, both in their greed and their desire for power. The original slogan "all animals are equal" changes to "all animals are equal, but some are more equal than others".

Mgr. art. Katarína Balúnová, ArtD.,
curator of exhibition

téma
theme

Curator: Mgr. art. Katarína Balunová, ArtD. – GUS
Production cooperation: Mgr. Lenka Králová – GUS
Graphic design: Mgr. art. Ivana Babejová, ArtD. – GUS
Translations: Gavin Cowper
Production: Gallery of Spiš Artists – a cultural facility of the Košice Self-governing Region

